

L'INCÍPIT. L'ART DE COMENÇAR BÉ

Crec que el començament d'una novel·la és essencial. Crec, com diu García Márquez amb altres paraules, que en la primera frase, el primer paràgraf, la primera plana, hi ha d'haver la novel·la, el seu to i el ritme que durà; ha d'incorporar un tast de l'atmosfera i fins i tot un esbós argumental, perquè és la porta, la portalada, el pòrtic, la poterna, el portaló o la trapa d'entrada a l'edifici, el palau, el castell, la glorieta, la cabana o les golfes que és la novel·la. Si hom ho aconsegueix, la novel·la avança amb contundència. Jo ho pretenc; per tant, no escric el començament al principi. Normalment, les primeres frases prenen la seva forma definitiva quan porto molt més de la meitat de la novel·la feta, quan ja veig el to, l'atmosfera i de què va allò que escric, si és un gratacel·s o un quiosc, una cova o un palau. Començaments com els d'Anna karènina, À la recherche du temps perdu o Cien años de soledad, no es donen cada dia.

JAUME CABRÉ. El sentit de la ficció. Itinerari privat

Objectius a tenir en compte a l'hora d'enfocar el començament d'un conte, novel·la o text en general:

1. No n'hi ha prou amb una primera frase boníssima.
2. Establir el to.

Lolita, llum de la meua vida, foc de les meues entranyes. Pecat meu, ànima meua. Lo-li-ta: la punta de la llengua fa tres pasets per anar a petar, al tercer, contra les dents. Lo.Li.Ta.

Es deia Lo, tot just Lo. Al matí, dreta, un metre cinquanta, amb mitjons, aguantant-se sobre un peu. Era la Lola amb pantalons. Era la Dolly a l'escola. El seu nom oficial era Dolores. Però als meus braços sempre va ser la Lolita.

NÁBOKOV, VLADÍMIR. Lolita

Un ciego, antiguo amigo de mi mujer, iba a venir a pasar la noche en casa. Su esposa había muerto. De modo que estaba visitando a los parientes de ella en Connecticut. Llamó mi mujer desde casa de sus suegros. Se pusieron de acuerdo. Vendría en tren: tras cinco horas de viaje, mi mujer le recibiría en la estación. Ella no le había visto desde hacía diez años, después de un verano que trabajó para él en Seattle. Pero ella y el ciego habían estado en comunicación. Grababan cintas magnetofónicas y se las enviaban. Su visita no me entusiasmaba. Yo no le conocía. Y me inquietaba el hecho de que fuese ciego. La idea que yo tenía de la ceguera me venía de las películas. En el cine, los ciegos se mueven despacio y no sonríen jamás. A veces van guiados por perros. Un ciego en casa no era una cosa que yo esperase con ilusión.

CARVER, RAYMOND. La catedral

Si de verdad les interesa lo que voy a contarles, lo primero que querrán saber es dónde nací, cómo fue todo ese rollo de mi infancia, qué hacían mis padres antes de tenerme a mí, y demás puñetas estilo David Copperfield, pero no tengo ganas de contarles nada de esos. Primero porque es una lata, y, segundo, porque a mis padres les daría un ataque si yo me pusiera aquí a hablarles de su vida privada.

SALINGER, J.D. El guardián entre el centeno

3. Evitar la confusió en el primer paràgraf.
4. Seduir.
5. Generar expectatives.

La primera frase

- És la nostra targeta de presentació. Per internet es poden trobar les considerades millors frases de la història.

Digueu-me Ismael, Moby dick de Melville.

Què té d'especial? Apel·la directament al lector i, a més, en imperatiu. I ens presenta el personatge principal (serà el narrador testimoni). Implicacions del nom Ismael (va ser fill d'Abraham però no pas de la seva dona Sara, sinó de la serventa Hagar. Aviat va ser un nen marginat que va acabar fugint).

Un matí, quan Gregor Samsa despertà d'un somni intranquil, es trobà al llit convertit en un insecte monstruós.

El personatge i el seu conflicte i una realitat que el lector no coneix. Situem al lector en una realitat diferent de la seva.

Muchos años después, frente al pelotón de fusilamiento, el coronel Aureliano Buendía había de recordar aquella tarde remota en que su padre lo llevó a conocer el hielo.

Què suggereix?

M'enlairo a través d'una confusió de somnis i records, i, com una truita de riu, ressegueixo els cercles concèntrics d'ocasions anteriors fins a arribar a la superfície. Tinc els ulls oberts. Estic despert.

STEGNE, WALLACE. En lloc segur

Bastará decir que soy Juan Pablo Castel, el pintor que mató a María Iribarne.

SABATO, ERNESTO. El túnel

aguardiolaipujol@gmail.com